

et in primo statim ingressu ante omnia vellent operam dare fœdæ libidini. Si non, parum tamen prudentes, casti, cautique significantur, qui domum mulieris impudicæ intrant.

R. 1. exploratores facile ignorare potuisse, Rahab esse meretricem; puta quia eo signo, habitu, et specie non erat, qua apud Hebræos et Ægyptios esse solebant. Unde quemadmodum, Gen. XXXVIII, 16, ex eo quod faciem texisset Thamar, eandem meretricem suspicatus est Judas: ita e contrario, quia tecta non erat Rahab, vel certe cultu aut vultu illo non erat, qui meretricibus, quas vel viderant vel audierant, in usu esse solebat, de ipsa tale nihil suspicati sunt.

R. 2. Quamvis novissent esse talem, non ad eam tamen peccandi causa diverterunt; sed quia in urbe illis latendum alicubi erat, nusquam vero latebra commodior esset, quam in ea domo, quæ habebat e moenibus exitum, ideo ad eam diverterunt, ut sic, casu quo urgeret necessitas, exilire illinc possent. Nullum itaque hic fuit periculum peccati, quia nempe ipsorum occupatio festinatio, et trepidatio omnem prorsus lasciviam excludebat.

Obj. IV. Vox hebraica *Mazon* significat escam et cibum omnis generis; ergo hebræum *Zonah*, quo appellatur Rahab, significat ciborum paratricem et venditricem, sive hospitalariam.

R. Neg. conseq. Nam ex Prob. I satis liquet, quod verbum illud in Scriptura non solet significare, nisi mulierem fornicariam seu meretricem. Præterea etiamsi Rahab fuisset hospitalaria, prout eam fuisse dicit Paraphrasis chaldaica supra cit, inde nihil concluditur contra nos: nam in hoc supposito commode dici potest cum Estio et aliis, quod apud gentiles, qui simplicem fornicationem non reputabant esse peccatum, mulieres exercentes cauponariam, simul etiam prostitutione sui corporis quæstum facerent.

Obj. V. Lib. III Reg. III, 16, ubi dicitur quod venerint duæ mulieres meretrices ad regem Salomonem, in hebræo loco vocis *meretrix* habetur *Zonah*; atqui tamen vox *Zonah* ibidem non significat meretrices proprie dictas seu mulieres fornicarias; ergo, etc.

Prob. min. Quia si illæ mulieres fuissent meretrices proprie dictæ, Salomon non potuisset eas dimittere impunitas; siquidem tales puniendas præcipit lex Deut. XXIII, 17, ubi dicitur: *Non erit meretrix de filiabus Israel, nec scortator de filiis Israel.*

R. Neg. min. Et ad prob. dico quod, licet lex Deuter. prohibeat esse meretrices ac scortatores, tamen inde non sequatur quod omnes tales debuerint puniri pœna publica seu per iudices: nam et in lege ova prohibentur meretrices, et tamen non omnes puniuntur pœna publica, etiamsi tanquam tales a iudicibus sæpe noscantur. Et revera quod in vet. lege non defuerint saltem private apud Judæos meretrices et scortatores, qui tamen non semper puniebantur pœna publica, tametsi ut tales noscerentur, tum ex supra cit. cap. XXI Levit., tum ex historia Jephthæ Jud. XI, 1, ac aliis Scripturæ locis satis manifestum videtur.

Inst. Meretrices non solent concipere, nec habere prolem; atqui tamen mulieres quæ accesserunt Salomonem, habebant prolem, de qua coram ipso contendeant, ut patet ex cit. cap. lib. III Reg.; ergo illæ mulieres non erant proprie dictæ meretrices.

R. maj. forte esse veram de illis, quæ passim multis et cuilibet quotidie adventanti sua corpora prostituunt; at id non est verum de istis, quæ non passim, et multis, sed tantum hinc et inde, ac paucis copiam suorum corporum faciunt: nam et tales perinde ac uxores non raro concipere et parere nullus negat. Ac proinde ex eo, quod prædictæ mulieres habuerint prolem, nequaquam evincitur eas non fuisse meretrices.

QUESTIO II. — AN RAHAB HIC GRAVITER PECCAVIT.

Cap. II, 1: *Nuntiatumque est regi*, quod scilicet Rahab suscepisset exploratores, idque vel eadem die qua advenerant, ut vult Serarius, vel die sequenti, postquam jam urbem lustraverant, vesperi delati sunt, ut vult Cajetanus.

ŷ. 4: *Tollensque mulier viros, abscondit, et ait: Factor venerunt ad me, sed nesciebam unde essent.* Calvinus citatus apud Tirinum, vult Rahab hic scipius mentitam fuisse, sed tamen non peccasse: Tremelius et Junius Calvini asseclæ, nequidem mentitam illam volunt, sed quasi de aliis, qui ante ad se diverterant, locutam.

Nihilominus ex ŷ. 4 et 5 nimis manifesta sunt quatuor ejus mendacia, quam ut celari vel excusari queant. Unde S. P. Aug. lib. cont. Mendac., cap. 15 et 17 diserte asserit eam mentitam.

Porro quamvis civibus suis mentita sit quadruplici mendacio, illis graviter pernicioso, non ideo tamen graviter peccavit, ut patet ex eo quod subjungat.

ŷ. 9: *Novi quod Dominus tradiderit vobis terram.* Noverat ex mirabilibus, quæ de Israelitis passim spargebantur, et ex illustratione divina: ejus enim fides commendatur ab Apost. ad Heb. XI, 31.

Irruit in nos terror vester, non naturalis tantum, sed etiam a Deo immissus; quod promissum fuerat Levit. XXVI, 36.

Cum itaque ex Dei revelatione seu instinctu sciret gentem suam a Deo jam proscriptam, et Hebræis traditam terram, certoque ab ipsis capiendam, se ac suos parentes, atque amicos in tuto collocare voluit, fortissima fide ac pietate pro Deo, pro Hebræis, pro parentibus morti se objiciens: qua fide, et pio fortitudinis ac charitatis opere eam fuisse justificatam, docet D. Jacobus cap. II, 25.

P. cur Deus inter agmen Israelitarum, et arcam illud præcedentem voluerit intercedere spatium duorum millium cubitorum, ut dicitur cap. III, 4.

R. Ob varias rationes. 1. Ut honor ipsi arcæ, et sacerdotibus ejus bajulis major deferretur. 2. Ut Deus, qui per arcam designabatur, toti exercitui manifestum faceret, sua solius potentia sicari Jordanis alveum, et ingressum in Palæstinam patefieri. Tertiam ex ipso loco Scripturæ jam cit, desumptam, dat S. P.

Aug. Q. 2 in Josue dicens: *De longe jussum est arcam præcedere, ut posset a populo videri: tam grande quippe agmen, si post eam proximum pergeret, non eam videret præire, nec nosset qua sequeretur.*

Cap. IV, jussu divino duodecim lapides e fundo Jordanis ad posteriorum memoriam auferuntur, et ponuntur in Galgalis; aliique duodecim in ipso Jordanis alveo, ubi arca steterat, eriguntur: quæ omnia, cum particularem non contineant difficultatem, sola lectione indigent.

CAPUT V.

Timore percelluntur Chananæi. Circumcisio fit in Galgalis, et Pascha celebratur; descit manna ubi de fructibus terræ edunt; Angelus Domini apparet Josue.

QUESTIO UNICA. — QUO SENSU MANDET DEUS JOSUE, UT SECUNDO CIRCUMCIDAT FILIOS ISRAEL.

Vers. 2: *Eo tempore ait Dominus ad Josue: Fac tibi cultros lapideos.* Asserit Tirinus quod hebraice habeatur: *Cultros valde acutos.* Sed minus recte: nam vox hebraica *Hurim* proprie significat *petram*, ut habet editio Pagnini correctæ per Ariam Montanum. Similiter LXX vertèrunt, *cultros petrinos.*

Neque novum est acere petras seu silices, ut pro cultris adhibeantur: unde Indi occidentales, arte acuunt petras, quibus scindunt tanquam ferro. Habet hoc exemplum in Scriptura et mysterium: exemplum, quia Exod. IV Sephora uxor Moysis tulit acutissimam petram, et circumcidit filium: mysterium autem in eo, quod dicitur I Cor. X: *Petra autem erat Christus.* Nam per cultros petrinos ille significabatur, per quem sit in nobis circumcisio non carnis, sed quæ per eam significabatur circumcisio cordis. Unde S. P. Aug. Serm. 141 de Temp.: *Circumcisio fiebat ex cultellis petrinis, quia petra erat Christus.* Licet autem hic Josue ex mandato Dei cultris petrinis circumciderit filios Israel; tamen hoc non obstante, existimat D. Thom. 3 p. q. 70, a. 3, ad 2, quod cultellus lapideus non esset de necessitate circumcisionis. Et ita etiam sentiunt alii plurimi interpretes, ut Hugo Victorinus, Abulensis, Serarius, Tirinus, etc. Imo, S. Justinus in Dial. cont. Tryphonem testatur Judæos sua ætate usos cultro ferreo.

Et circumcide secundo filios Israel. Impossibile est eundem hominem secundo circumcidi. Unde sensus est: Instaura morem circumcidendi, primo inchoatum a patribus vestris, et continuatum perpetuo a posteris usque ad egressum de Ægypto, nunc autem longo tempore in deserto intermissum.

Ad primum autem in terram promissionis ingressum, voluit Deus omnes circumcidi, ut pio hoc ritu inchoarent possessionem terræ illius, et ut statim possent comedere pascha, qui præfixus erat dies decimus quartus jamjam imminens.

P. quis fuerit vir ille, quem ŷ. 13 vidit Josue stantem contra se, tenentem evaginatum gladium.

R. quod fuerit princeps exercitus Domini seu israelitici, ut patet ex ŷ. 14, qui belli cum Chananæis inchoandi a Deo nuntius veniebat, et adjutor

populi israelitici. Exercitus autem Israel hic videtur appellari exercitus Domini, quia a Deo mittebatur ad faciendam vindictam de iniquitatibus Chananæorum.

Quod hic fuerit archangelus Michael, communiter censent interpretes. Hinc dicitur Danielis X, 21: *Nemo est adjutor meus in omnibus his, nisi Michael princeps vester.*

Cap. VI, narratur eversio urbis Jericho, cujus muri undique corruunt, et incolæ omnes occidunt, sola Rahab cum suis salva. Reaedificator urbis a Josue maledicitur, quæ maledictio, hic prophetice prædicta impleta fuit III Reg. XVI, 34, ubi legitur quod tempore regis Achab quidam malignus nomine *Hiel de Bethel* jaciens fundamenta Jericho, statim perdidit filium suum primogenitum, nomine *Abiram*: deinde pergens illam reedificare, ex ordine perdidit ceteros usque ad ultimum, nomine *Segub*, quem amisit dum portas urbis locabat. Et sic verificatum est, quod in primogenito fundamenta urbis Jericho jecerit, et in novissimo liberorum suorum portas ejus posuerit, uti hic ŷ. 26 a Josue prædictum fuit.

CAPUT VII.

Propter furtum Achan ex spoliis Jerichontinis, seu potius ex anathemate caditur populus Israel ab Haiensibus. Achan sorte deprehensus, jussu Dei lapidatur; et omnis familia, omnisque suppellex ejus flammis absumitur.

QUESTIO PRIMA. — CUR ET QUOMODO PRÆVARICATIONEM UNIUS ACHAN DEUS VINDICAVIT IN ALIIS.

Vers. 1: *Filii autem Israel prævaricati sunt... nam Achan... tulit aliquid de anathemate*: id est de eo quod destruendum erat in Dei honorem, aut ei consecrandum. Unus Achan id fecerat, illius tamen unius furtum per synecdochen adscribitur toti societati, et corpori, puta populo Israel cujus ipse pars erat: ac proinde continetur hic enallage seu permutatio numeri, eo loquendi modo quo dicitur Matth. XXVI de unguento effuso super caput Jesu: *Videntes discipuli indignati sunt, etc.*; cum unus solus Judas id indigne tulerit, Joan. XII. Nisi quis dicere malit, domesticos Achan fuisse participes sceleris, sive ei operam ferendo in congerendis et occultandis iis, quæ sacrilege abstulerat, sive facta illius suo assensu approbando.

ŷ. 2: *Cumque mitteret Josue de Jericho viros contra Hai.* Oppidum hoc erat Amorrhæorum, et propterea dixerat Josue ŷ. 3: *Non ascendet omnis populus, sed duo vel tria millia virorum pergant.* Nolebat enim omnem populum frustra vexari contra hostes paucissimos.

ŷ. 5: *Et corruerunt ex eis triginta sex homines.* Furtum unius Achan punit Deus cæde triginta sex hominum, et fuga trium millium. Unde

Querit S. P. Aug. Q. 8 in Josue, quomodo juste prævaricatio unius in aliis vindicetur; cum in lege dictum sit (Deut. XXIV): *Nec patres pro filiis, nec filios pro*

patribus punies : et pro solutione insinuat, legem illam iudicibus hominibus datam esse, quibus proinde prohibetur, ne ipsi alterum pro altero puniant, sed unumquemque iudicent secundum propria demerita.

Ubi Dominus propter prævaricationem Achan miserat in fugam converti tria millia, et ex eis triginta sex ab hostibus occidi, γ . 5 : *Pertinuit cor populi, et instur aquæ liquefactum est.* Quæ scilicet, inquit Menochius, facillime cedit, huc illucque fluctuans, ita qui animo consternati sunt, malis cedunt, animo fluctuant.

γ . 6 : *Josue vero scidit vestimenta sua, et pronus cecidit in terram coram arca Domini usque ad vesperam.* Cum Josue non esset sacerdos, sed princeps politicus, sanctum sanctorum ei ingredi non licebat; unde dicendum est, eum orasse pronum ex proximo, quo poterat, loco, obversum ad locum arcæ. Ita exponunt plures recentiores interpretes.

Dicendum tamen potius, quod arca fuerit extra tabernaculum: cum non videatur tabernaculum fuisse erectum eo tempore, quo continuo præliabantur; atque adeo non fuerit necesse intrare sanctum sanctorum, ut coram arca oraret.

γ . 7 : *Utinam ut cæpinus, mansissemus trans Jordanem.* Hoc voto non videtur Josue deliquisse, quia ex magno et pio affectu illa verba protulit, non vero ex incredulitate promissorum Dei, sicut murmuratores aliquoties in deserto similia protulerunt dicentes: *Utinam mansissemus in Ægypto.* Unde cum non reprehendatur a Deo, quasi inconsulte et imprudenter fuisset locutus: nihil aliud significare voluit, quam quod pro tempore melius forsitan fuisset tantisper manere trans Jordanem, quam per istam cladem exponi iudicium hostium. Et ideo persistit in oratione dicens γ . 9 : *Et quid facies magno nomini tuo?* Quasi dicat: Ita futurum est, si nos fugent hostes, ut nomen tuum blasphemetur, dum dicent: Ecce non potuit præstare Deus ille sua promissa. Unde et notandum, quod Josue hic in sua oratione imprimis ante oculos habuerit glorificationem nominis Dei.

Respondit autem Dominus Josue γ . 11 : *Peccavit Israel, furati sunt atque mentiti.* Cum Achan non legatur mentitus, nisi prævaricando præceptum cap. VI, 18, a Josue datum: volunt aliqui hinc probare quod ille, qui proximo detraxit, verum crimen manifestando, possit istis, qui audiverunt, ut famam restituat, dicere: *Hæc dicendo mentitus sum,* id est prævaricatus sum legem Dei. Sed si id possit dicere sine mendacio, poterit similiter dicere: *Falsum dixi;* et sic illud quod verum est, dicet esse falsum. Item si illud liceat, non dabitur modus restituendi famam ablatam per impositionem falsi criminis: nam qui istam methodum sciunt, non credent detractori, qui imposuit falsum crimen dicenti: *Mentitus sum.*

Cum autem non omnia scripta sint quæ gesta sunt, fieri potuit, ut Josue post eversionem urbis Jericho petierit, an nullus prævaricatus fuisset mandata, et tunc Achan mentitus fuerit.

QUESTIO II. — QUA RATIONE SACRILEGIUM ACHAN DETECTUM FUERIT.

Vers. 14 : *Acceditis mane singuli per tribus, et quamcumque tribum sors invenerit, etc.* Hinc patet, non solum instinctu, sed et jussu divino adhibitas hic fuisse sortes, quo casu non tantum licitum, sed et infallibile est tale scrutinium. Alioquin jure tam ecclesiastico, quam civili, merito prohibitum est sortes adhibere ad detegendum furta, scortationes, vel alia crimina ab incerto auctore commissa, item ad Ecclesiæ præsules eligendos.

γ . 15 : *Et quicumque ille in facinore fuerit deprehensus, comburetur cum omni substantia sua.* Deprehensus autem est Achan, cujus genealogia hic describitur, ut augeatur ejus infamia.

Vers. 20 : *Vere ego peccavi Domino.* γ . 21 : *Vidi enim inter spolia pallium coccineum, seu purpureum.* Pagninus ex hebræo verit : *Pallium babilonicum;* nam vox hebræa addereth vestem, non quamcumque, sed splendidam et magnificam, designat.

Et ducentos siclos argenti, regulamque auream quinquaginta siclorum. In Hebræo habetur : *Lingua auream quinquaginta siclorum,* id est laminam auream, in formam lingue fusam vel extensam, quæ ponderabat et valebat 50 siclis.

Quæri potest an Achan sit damnatus.

Dubitat S. P. Aug. Q. 9 in Josue. Affirmit Cassianus, item Concilium Aquisgranense celebratum sub Pipino. Eum tamen salvatum esse ob insignem penitentiam, et sceleris humilem confessionem, existimant Abulensis, Masius, Cajetanus, alique recentiores cum rabbinis.

QUESTIO III. — QUOMODO HEBREI LAPIDAVERINT SACRILEGUM ACHAN, CUM DEUS JUSSERIT ILLUM IGNE COMBURI.

Vers. 25 : *Lapidavitque eum omnis Israel.* Difficultas est ad conciliandum hunc versum cum versu 15 Q. 2 citato, ubi jubetur igne comburi. S. P. Aug. Q. 9 in Josue supponit Achan non esse combustum, sed lapidatum, dicitque per pœnam ignis intelligi posse quamcumque pœnam, adeoque et lapidationem. Videtur autem S. doctor in eam sententiam abivisse eo quod in codice LXX Interp. quo usus fuit, hic γ . 25 nulla fieret mentio combustionis, cujus tamen mentio fit in hebræo.

Unde conformiter ad textum hebraicum nonnulli alii facilius et planius responderi posse putant, Achan et lapidatum fuisse et combustum. Serarius existimat prius vivum combustum, et postea in cadaver lapidibus sævitum.

Masius et lapidatum et exustum vivum arbitratur. Dum, inquit, deducitur, dum rogas struitur, incenditur, conscenditur, populus placandi Numinis avidus, a projiciendis lapibus non continuit manus.

Attamen verisimilius est, quod ex S. Hieron. lib. I cont. Pelag. 1 cap. 12, in hunc locum docet Estius, scilicet ipsum Achan cum filiis et filiabus suis fuisse

lapidatum, et deinde ipsorum cadavera cum ipsorum bobus, asinis, ovibus, tabernaculo, et omni suppellectili ac universa, quam habebant, substantia, fuisse igne combusta.

Ratio est 1 : quod nullibi in lege statuatur vivum comburium in pœnam alicujus criminis, etiam gravisissimi; et ex consequenti patet, sacrilegos et blasphemos fuisse lapidatos, nullos vero combustos vivos.

2. Quia γ . 25 dicitur : *Lapidavitque eum omnis Israel, et cuncta quæ illius erant, igne consumpta sunt.* Ubi facit apertam distinctionem inter Achan, vivum lapidatum, et ejus bona igne consumpta; ergo licet boves ejus, asini et oves, vivi combusti sint, non tamen Achan vivus combustus est.

3. Idipsum etiam clare insinuat textus hebraicus, in quo ita habetur : *Et obruerunt eum omnis Israel, lapide, et combusserunt eos in igne : et lapidaverunt eos lapidibus, et erexerunt super eum acervum lapidum.* Similiter etiam exponit Paraphrasis chaldaica, in qua legitur hoc modo : *Et lapidaverunt omnis Israel lapidibus, et combusserunt eos in igne postquam lapidaverunt eos saxis.*

Itaque ad γ . 15 dicendum est, verba illa : *Comburetur igni,* non esse intelligenda : *Vivus comburetur,* sed, pœna lapidationis plexus, comburetur cum omni substantia sua.

P. quare non tantum Achan, sed etiam ejus filii lapidati et combusti sint.

R. Id ideo factum esse, ut salutari metu castra Israel percellerentur, et a simili crimine deterrerentur : Deus enim est absolute Dominus vitæ omnium, etiam innocentium. Interim non improbabiler quoque dici posset, filios observasse quid pater ageret, eoque velut insigni emolumento delectatos fuisse, vel ad istud furtum aliquo modo concurrisse, et sic etiam ob propriam culpam periisse.

Si tamen propter defectum ætatis, aut ignorantie facti, sceleris participes non fuerint, ad majorem punitionem criminis paterni occisi sunt.

CAPUT VIII.

Josue metum fugamque simulans, Hajenses ad se inse-quendum ex urbe elicit; atque ea expugnata, regem ejus suspendio necat. Deuteronomium lapidibus inscribit, ac benedictiones legis observatoribus promissas, et maledictiones prævaricatoribus comminatas, in montibus proclamari jubet.

QUESTIO UNICA. — CUR JOSUE SIT JUSSUS CLYPEUM IN ALTUM TOLLERE.

Vers. 2 dicit Dominus Josue : *Pone insidias, etc.* An et quomodo liceat insidiari hostibus, fugam simulare, etc.; petendum est ex theologia.

γ . 18 : *Dixit Dominus ad Josue : Leva clypeum, qui in manu tua est, contra urbem Hai.* LXX etiam translulerunt : *clypeum;* sed chaldæus et recentiores, inter quos Pagninus, vertunt *hastam* seu lanceam. Et vera vox hebraica *Kidon* dicitur utrumque significare. Unde

Probabile est, quod observarunt Theod. et Abulensis, Josue clypeum suum hasta in altum sustulisse, ut ex loco insidiarum conspici procul posset, signumque haberent illi, quo admonerentur urbem, jam hostibus vacuum, invadere: quo viso, statim exierunt, ut patet ex textu.

Erat præterea hæc clypei a Josue elevatio signum præsentis auxilii, virtutis, et ultionis divinæ, sicut et elevatio manuum Moysis contra Amalecitas, Exod. XVII. Unde continuavit Josue in altum extollere lanceam et clypeum, quousque inimici plane delati forent (ut dicitur γ . 26), ne scilicet retrahendo manum victoriam populi Dei remoraretur, aut præscinderet.

CAPUT IX.

Gabaonitæ ut immunitati suæ consulant, simulantes sese exteros et longinquos, pacem a Josue et principibus Hebræorum dolose impetrant: incaute eis jurantes Hebræi, etiam fraude detecta, eis parcunt, subsecuto tamen populi murmure, perpetuo servitio eos addicunt.

QUESTIO I. — QUA CALLIDITATE GABAONITÆ AB HEBRÆIS MEDIANTE JURAMENTO, INCOLUMITATEM ET VITÆ SUÆ CONSERVATIONEM OBTINUERUNT.

Vers. 1 : *Quibus auditis, scilicet strage et excidio per Hebræos Jerichontinis et Hajensibus illatis, cuncti reges trans Jordanem... γ . 2 : congregati sunt pariter, ut nempe unitis copiis Israelitas fortius expugnarent.*

V. 3 : *At hi qui habitabant in Gabaon.* Hæc civitas describitur cap. seq. γ . 2 : *Urbs magna erat Gabaon, et una civitatum regalium, et major oppido Hai, omnesque bellatores ejus fortissimi.* Addit S. Hieron. in locis hebraicis, fuisse metropolim Hebræorum, juxta Rama in sorte tribus Benjamin, pro levitis postea separata.

γ . 4 : *Et callide cogitantes, tulerunt sibi cibaria.* Sic etiam textus hebraicus habet, si legatur *istaiadu* pro *istaiaru*. Unde hebræus textus mendose legit juxta versionem Pagnini *legatos se ostenderunt,* et juxta translationem Ariæ Montani *fixerunt se legatos.* Tantam diversitatem fecit permutatio litteræ d et n, quæ duæ litteræ in hebræo adeo sibi similes sunt, ut vix dignosci possint.

Saccos veteres (cibariis aliisque rebus ad iter necessarios repletos) asinis imponentes. Etiam hic mendosa exemplaria græca legunt : *Humeris imponentes.* Observavit hoc S. P. Aug. Q. 12 in Josue dicens : *Nonnulli codices, et græci et latini, habent : « Et accipientes saccos veteres super humeros suos ». Alii vero, qui veraciores videntur, non habent « Super humeros, » sed, « Super asinos suos. » Similitudo enim verbi in lingua græca mendositatem facilem facit, et ideo latina quoque exemplaria variata sunt; *ἄμων, omon,* quippe et *ἄωνον, onon,* non multum ab invicem dissonant, quorum prius humerorum nomen est, posterius asinorum. Pergit S. doctor assignare rationem : *Ideo est autem de asinis credibilis, quoniam se a sua gente longinqua mis-**